

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

IGA LIIGE LOEBI • ILMUB AASTAST 1925

NR 18 • 19/11/2014

Riik võiks teavitada tööandjat haiguslehe väljastamisest

► lk 8

Eesti ettevõtjad kontaktvisiidil Rootsi

► lk 11

Enne Norra minekut tuleb tõsist eeltööd teha

► lk 18

ESIMESED E-RESIDENDID MAAILMAS

► lk 6

KODA KUTSUB OSALEMA

Kutsume Aafrika foorumile!

Aafrika manner on siiani äritegemise mõttes Eesti ettevõtjatele suhteliselt tundmatu olnud. Kuid statistika näitab, et välisinvesteeringud Aafrikasse on üle maailma kasvamas ja ka Aafrika tarbija on nii mõneski riigis muutunud jõukamaks. Kas ka Eesti ettevõtjatel võiks selles piirkonnas edulootust olla? Millistes valdkondades ja millistes riikides võiks edu saavutada? Neile ja paljudele teistele küsimustele otsimegi vastuseid **neljapäeval, 11. detsembril** Aafrika foorumil. **Loe lähemalt lk 22**

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

OLE NÄHTAV!

ESTONIAN EXPORT DIRECTORY

Kasuta võimalust leida uusi turge, kontakte ja partnereid.
Avalda 2015. aasta väljaandes oma ettevõtte andmed!

Mahukas töövahend
ettevõtja jaoks nii siin-
kui sealpool piiri

- Aitab leida uusi koostöö-
võimalusi ja partnereid
- Tutvustab Eestit ja Eesti
majandust mujal maailmas
- Enam kui 1000 Eesti
ettevõtja tutvustused
- Raamat ja veebileht
www.estonianexport.ee
- Inglise, saksa ja vene keeles

ESTONIAN EXPORT
DIRECTORY ILMUB
JUBA 20. KORDA

www.estonianexport.ee

Info reklaami ja andmete
avaldamise kohta Kaubanduskoja
koostööpartnerilt:

FCR Media AS
Tel: 6 300 300
info@fcrmedia.ee

Info väljaande kohta:

Moonika Kukk
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Tel: 604 0060
moonika@koda.ee

2014. aasta väljaanne on Kaubanduskojas tasuta saadaval.
Küsi telefonil 604 0060 või e-postiaadressil koda@koda.ee.

10

18

AASTAPÄEVAKÕNE

4

JURISTI TÖÖLAUALT

6

Esimesed e-residendid maailmas

8

Kaubanduskoja ettepanek: riik võiks teavitada tööandjat haiguslehe väljastamisest

ETTEVÕTJA KÜSIB

10

Mida tuleb arvesse võtta töötajaga varalise vastutuse kokkuleppe sõlmimisel?

ENTERPRISE EUROPE NETWORK

11

Kontaktvisiidil Rootsis

11

Riigihanked

13

Energy Efficient Construction 2015: mess ja kontaktkohtumised

13

Nanotech Japan Cluster & SME visiit ja mess

14

Kontaktkohtumised „Let's connect: business & innovation”

14

Avalik konkurss 2015. aasta kaitsetööstuse arendustegevuse toetuste taotlemiseks

EUROOPA UUDISED

16

Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi hetkeseis

TAGASIVAADE

18

Enne Norra minekut tuleb tõsist eeltööd teha

KODA KUTSUB OSALEMA

20

Seminar „Aktuaalsed maksumuudatused”

20

Seminar „Kuidas kaitsta ennast maksuhalduri eest?”

23

UUED LIIKMED / JUUBILARID

KODA KUTSUB OSALEMA

FINANTSKOOLITUSED

25. november **FINANTSKOOLITUS FIRMA VÕTMEISIKUTELE II**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Toomas Hansson • toomas@koda.ee • 744 2196
26. november **SEMINAR „AKTUAALSED MAKSUMUUDATUSED”**
▶ LK 20
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Kati Krass • kati@koda.ee • 443 0989
11. detsember **SEMINAR „KUIDAS KAITSTA ENNAST MAKSUHALDURI EEST”** ▶ LK 20
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Toomas Hansson • toomas@koda.ee • 744 2196

SIHTTURUD

- 27.-28. november **ÄRIDELEGATSIOONI VISIIT PETERBURISSE**
Info: Margus Ilmjärv • margus@koda.ee • 337 4950
11. detsember **AAFRIKA FOORUM** ▶ LK 22
Välisministeeriumis (Islandi väljak 1, Tallinn)
Info: Jana Silaškova • jana@koda.ee • 604 0083

EKSPORDI AKADEEMIA

20. jaanuar **KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖÖPARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL”** ▶ LK 15
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Egeth Küppar • egeth.kyppar@koda.ee • 604 0080
21. jaanuar **KOOLITUS „PRAKTILISI NÄPUNÄITEID EKSPORTIJALE TURU-UURINGUTEKS”** ▶ LK 15
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Egeth Küppar • egeth.kyppar@koda.ee • 604 0080
22. jaanuar **KOOLITUS „KUIDAS MITMEKORDISTADA VÄLISMESSIL OSALEMISE KASUMLIKKUST?”** ▶ LK 15
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Egeth Küppar • egeth.kyppar@koda.ee • 604 0080
22. jaanuar **EKSPORDI AKADEEMIA KÜLAS – KREDEX** ▶ LK 21
KredExis (Hobujaama 4, Tallinn)
Info: Toomas Hansson • toomas@koda.ee • 744 2196

MESSID JA KONTAKTKOHTUMISED

15. jaanuar **ENERGY EFFICIENT CONSTRUCTION 2015: MESS JA KONTAKTKOHTUMISED** ▶ LK 13
Grazis Austrias
Info: Lea Aasamaa • lea@koda.ee • 604 0090
25. jaanuar **NANOTECH JAPAN CLUSTER & SME VISIIT JA MESS** ▶ LK 13
Tokyos Jaapanis
Info: Lea Aasamaa • lea@koda.ee • 604 0090
26. jaanuar **KONTAKTKOHTUMISED „LET'S CONNECT: BUSINESS & INNOVATION”** ▶ LK 14
Welsis Austrias
Info: Lea Aasamaa • lea@koda.ee • 604 0090

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061
E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

TEATAJA TOIMETUS

Kaidi Talsen
Tel: 604 0085
E-post: kaidi@koda.ee
Kujundus: Director Meedia

▶ AASTAPÄEVAKÕNE

Peaksime mõtlema, kuidas välisabita hakkama saada

Juhatuse esimehe **Toomas Lumani** kõne Eesti Kaubandus-Tööstuskoja 89. aastapäeval.

Rõõm on teid kõiki tervitada Kaubanduskoja asutamise aastapäeval, et tähistada sedakorda Kaubanduskoja 89. sünnipäeva. Täna vastuvõtu kohaks on ajalooline Suurgildi hoone, mis on olnud ikka ettevõtjate ja ettevõtlike inimeste kohtumispaigaks. Nii ka täna.

Ettevõtlusmaailm ei ole kunagi saanud läbi ilma teadusmaailma toeta ega ka vastupidi. Ettevõtlust toetavad teadusringkonnad ja ülikoolid ning teadusmaailmaga aktiivselt suhtlev ettevõtjaskond on see, mis saab meie majandust paremale järjele aidata. Seda saab teha vaid läbi tihedama suhtluse, millest tekib ühine arusaam ja teineteisemõistmine. Kuivõrd ka järgmistel aastatel on planeeritud investeerida arvestatavaid summasid maksimaksjaha teadus- ja arendustegevusse, lasub meil ilmselgelt ka vastutus tagada, et need investeeringud, või vähemasti osa neist, oleksid suunatud ka rakendusuuringuteks. Kuigi baasuuringute ja rakendusuuringute rahastamise vahetõrge ei ole seni suudetud hästi paika saada. Pean aga selle vahetõrge mõistlikku paika saamist äärmiselt tähtsaks. Rõhutan, et olulised on mõlemad, kuid majanduse tänast arengutsüklit arvestades, pean meie arengule hetkel olulisemaks just senisest sihitumalt panustamist rakendusuuringute valdkonda ja sellega seotud rahastuse proportsioonide fikseerimist.

Kaubanduskoda on olnud ja jääb ka edaspidi apoliitiliseks organisatsiooniks, omamata soovi üht poliitilist jõudu teisele eelistada. Ettevõtjatena hindame loomulikult ideid ja tegevusi, mis kantud liberaalsest maailmavaatest, soovist väärtustada vaba tahet ja loovust ning mitte sellest, kuidas rohkem reguleerida või suurendada riigi sekkumist ettevõtluses või ettevõtluse korraldamises. Aktiivne, loov ja arenev saab olla üksnes selline riik, kus igapähele on jäetud küllaldaselt ruumi otsustada ja vastutada.

Paraku oleme oma senise riikluse arenguga jõudnud sinna faasi, kus eluks tarvilikud põhimõtted on olnud juba

mõnda aega tagasi piisavalt täpselt kirja saanud ning edasi saab vaid regulatsioonide detailsust suurendada. Paratamatult viib see aga loovuse ja isemääratlemise vähenemiseni, mis omakorda vähendab igapähe vastutust. Kuid just vabadus ja vastutus on need, mis aitavad meid edasi, mitte aga see, kui ülima detailsusega kõik ära reguleerime.

Me elame taaskord üsna huvitaval ajaperioodil – valimised on lähenemas ja järgneva nelja-viie aasta eurotoetusedki vajavad jaotamist. Käib üsna tihe rääklamine – poliitikud lubavad uusi rikkusi, ametnikud, kelle eksistents sõltub välisfinantseerimisest, sikutavad tekki nii kuis jaksavad enda poole, et mitte järgnevatel aastatel külma kätte jääda. Üsna selgelt on tunda, kuidas erinevate administreerivate tegevuste roll on kasvamas olukorras, kus vaja oleks mõelda välja ja toetada tegevusi, mis võimaldaksid meil välisabi lõppedes iseseisvalt edukamaks saada. Kindlasti ei saa me oluliselt edukamaks seeläbi, kui suurendame ametnike tegevusvaldkondi või loome juurde uusi administreerivaid töökohti. Paraku on oht, et nii läheb, suur. Ühe uue ametniku palgakulu on paraku oluliselt suurem näiteks kui ettevõtjale antav maksimaalne starditoetuse määr. Kui viimasel juhul nõuame ka töökohtade loomist või eksporditegevust, siis mitu lisandväärtust loovat töökohta on võimeline looma üks toetuste jagamist kontrolliv ametnik?

Veidi ka maksude teemal. Täna jääb kohati mulje, et maksudest räägivad kõik ja maksupoliitikat teavad veelgi rohke- mad. Õnneks ei luba põhiseadus maksudega seotud küsimust rahvahääletusele panna ning seda väga kindlal põhjusel. Maksupoliitika on tänases Euroopas üks neid väheseid valdkondi, kus meil on Eestis võimalik ise midagi otsustada. Iseotsustamine tähendab ka vastutust ja otsused nõuavad tarkust ja läbimõeldust. Ühe või teise numbri väljapakumine on mõttetu ja viitab pigem populismile, kui sellega ei kaasne analüüsi ja eesmärkide

vajaduse põhjendust. Üks number ei ole parem kui teine! Osa tarkuse tõstmine pooltühjast taskust teise taskusse ei tekita rikkust juurde vaid suurendab vaesust. Arvan, et sellise ümbertõstmise üle arutamine tuleks asendada eesmärkide üle arutamisega. Milliseid arenguid soovime muuta ning milline oleks tulemus näiteks 10 aasta perspektiivis? Kui eesmärk on paigas, siis saab arutada ka selle üle, kuidas sinna jõuda. Vastasel

juhul tundub kogu aar minevat sihitule rööprähklemisele.

Mainisin eelnevalt põhiseadust ning teeksin seda veelkord. Soovitan põhiseadusega tutvumist kindlasti ka kõigile poliitikutele – nii juba staažikatele olijatele kui ka verivärsketele poliitarenile pürgijatele. Meie omariikluse alusdokument väärrib seda. Meie riik kohustab meid arutlema selle üle, kuidas tagame põhiseaduse preambulas kirja pandud

väärtuste säilimise. Kas kohustab see meid mõtlema välja üha uusi regulatsioone, reglementeerima võimalikult täpselt käitumisjuhiseid, püüdlema selle poole, et ka kõik teoreetilised ohud saaksid seadustega ammendavalt maandatud või on meil ka olulisemaid küsimusi, millest omariiklus sõltub? Nii nagu oleme seda Kaubanduskoja poolt püüdnud järjekindlalt tekitada, kutsun ka täna üles otsima poliitilist üksmeelt järgneval poolaastal

vähemalt kahes küsimuses. Esiteks, kuidas tagada järgneva põlvkonna hariduse kõrgem kvaliteet kõikjal Eestis? Sealhulgas, milline on meie ootustele ja võimalustele kõige paremini vastav koolivõrk, õpetajate ja õpilaste suhe erinevatel kooliastmetel, õpetajate kvaliteet ja staatus ühiskonnas ning meetmed, kuidas õpetame inimesi õppima. Analüüse on tehtud piisavalt, uuringuid samuti, järgmised kohalikud valimised on veel kaugel. Viimane aeg on otsustada ja ellu viia.

Teine, ja veelgi kontseptuaalsem teema, ilma millele vastust andmata ei ole võimalik tagada neid samu põhiseaduse väärtuseid, on lihtsasti kokku võetav küsimusse – millist riiki me soovime ja jaksame endale lubada? Just, millist riiki suudame ise üleval pidada ja kui palju oleme selleks nõus panustama. Ja seda ilma välise abita, mis laseb meil täna veel üsna mugavalt jätkata, mõtlemata, kuidas ise rohkem teenida. Kui last aitab majanduslikult otstarbekalt kulutama ja vastutustundlikumalt käituma suunata see, kui ta teab, et vanemad enne järgmist kuud taskuraha juurde ei anna, siis sama põhimõtet peaksime kasutama ka riigi kujundamisel. Kuidas saame ise hakkama sellega, mis meil on ja ilma selleta, mida meil endal ei ole. Mis sest, et suur hulk inimesi peabki mõistlikuks, et keegi teine tuleb ja aitab ja annab ikka juurde või ümber jagab, kui endal enam kulutada ei ole. See ei ole jätkusuutlik ega vastutustundlik käitumine. Kuid just vastutustunnet on meil vaja kasvatada kõige selle osas, mida teeme või tegemata jätame. Sihitu rööprähklemine, uute asendustegevuste väljamõtlemine ja õhinaga elluviimine ning teki üksteiselt ära sikutamine meid ei aita – aitab targalt läbimõeldud ja ühtne eesmärkide elluviimine. Seda ühtsust ootaksime nende, meie riikluse säilimise seisukohalt raskete, teemade lahendamisel nii poliitikutelt, akadeemilistelt ringkondadelt, kui ka ettevõtjailt ja vabakonnalt. Nii-öelda koalitsioonilepe võiks siin sündida juba enne valimisi. Need ei ole teemad, mille autorsuse pärast peaks võitlema.

JURISTI TÖÖLAUALT

Esimesed e-residendid maailmas

Hiljuti võttis Riigikogu vastu seadusemuudatuse, millega võimaldatakse alates 1. detsembrist väljastada mitteresidentide välismaalasele digitaalne isikutunnistus ehk teisisõnu digi-ID. Tegemist on ajaloolise sündmusega, sest Eesti on esimene riik maailmas, kes sellist lahendust pakkuma hakkab.

E-residendi digi-ID võimaldab välismaalastel kasutada samu digitaalse asjaajamise mugavusi, mida Eesti ID-kaardi omanikki, sealhulgas allkirjastada digitaalselt dokumente või asutada ettevõtte ilma arvuti tagant lahkumata. Kas e-residentsus toob endaga kaasa oodatud tagajärjed ning meelitab Eestisse rohkem välisinvestoreid, on veel vara öelda, kuid esimene samm eesmärgi nimel on tehtud.

E-RESIDENTSUSE OLEMUS

Nagu eelnevalt öeldud, on e-residendi digi-ID digitaalne dokument, millega välismaalane saab soovi korral kasutada samu e-teenuseid, mida Eesti kodanik või residentki. Peamiseks eeliseks on näiteks see, et isiklik näost näkku isikutuvastamine on võimalik asendada digitaalsega. Samuti on võimalik füüsilise omakäeline allkiri asendada samasugust õiguslikku jõudu omava digitaalse allkirjaga. Antud võimalused muudavad asjaajamise sageli mugavamaks ja kiiremaks.

E-residendi digi-ID on analoogne ID-kaardi kiipkaardiga, mis on kasutatav üksnes digitaalses keskkonnas. Kuna e-residendi digi-ID ei ole võimalik kasutada visuaalseks isikutuvastamiseks, ei

kanta dokumentide seetõttu ka kasutaja fotot. See-eest on e-residendil, kes omab mitteresidendi digitaalset isikutunnistust, võimalus taotleda endale ka näiteks mobiil-ID kasutamise võimalus.

Kui e-residentsuse ideeks on võimaldada välismaalasel asju ajada digitaalselt ilma, et ta peaks füüsiliselt kohal olema, peab välismaalane digitaalse isikutunnistuse saamiseks siiski Eestisse tulema. (Politsei- ja Piirivalveametisse (PPA)). Antud korraldust soovitakse tulevikus muuta ja võimaldada e-residentsust taotleda lisaks ka Eesti välisesindustes.

E-RESIDENTSUS ON HÜVE, MITTE ÕIGUS

E-residentsuse juures on oluline teada, et tegemist on hüve, mitte õigusega.

Teisisõnu tähendab see, et isikul puudub õigus nõuda e-residendi digitaalse isikutunnistuse väljaandmist või selle kehtima jäämist. Digitaalne isikutunnistus väljastatakse isikule, kellel on seos Eesti riigiga või põhjendatud huvi kasutada Eesti riigi e-teenuseid. Näiteks, kui isik soovib Eestis ettevõtet alustada või juba omal osalusel mõnes Eesti ettevõttes.

Seega väljastatakse digitaalne isikutunnistus välismaalasele ainult juhul, kui isik on usaldusväärne ja on alust arvata, et ta kasutab digitaalset isikutunnistust heauskelt. Kui PPA-l tekib kahtlus, et isik võib digitaalset isikutunnistust kuritarvitada, on tal õigus selle väljastamisest keelduda. Lisaks väljastamisest keeldumisele võib PPA vähimagi kahtluse korral ka digi-

► Näiteks võimaldab e-residendi digitaalne isikutunnistus Eesti ettevõtetel ja välismaal tegutseval koostööpartneril soovi korral omavahelisi lepinguid allkirjastada digitaalselt.

taalse isikutunnistuse kehtivuse peatada või lõpetada. Kehtivuse peatamise või lõpetamise põhjusteks võivad olla näiteks kahtlus, et digitaalne isikutunnistus on väljunud omaniku valdusest või et digi-IDga on toime pandud ebaseaduslikke tehinguid.

Samuti on oluline teada, et e-resident-sus ei anna välismaalasele õiguseid, mida omavad ainult Eesti kodanikud või alalised elanikud. Näiteks ei saa e-residendid osaleda Riigikogu valimistel, millest võivad osa võtta ainult Eesti kodanikud või kohaliku omavalitsuse volikogu hääletamisel, millest võivad osa võtta lisaks Eesti kodanikele ka Eesti alalised elanikud.

E-RESIDENTSUSE EESMÄRGID

Lisaks üldistele eesmärkidele - muuta Eesti majandus, teadus ja haridus rahvusvahelisemaks - on e-residentsuse üheks eesmärgiks muuta Eesti ja välismaa ettevõtete omavaheline asjaajamine lihtsamaks ja kiiremaks. Näiteks võimaldab e-residendi digitaalne isikutunnistus Eesti ettevõtetel ja välismaal tegutseval koostööpartneril soovi korral omavahelisi lepinguid allkirjastada digitaalselt. On alust arvata, et selline digitaalne asjaajamine võib muuta ettevõtete vahelise koostöö mugavamaks.

Samuti võimaldab digitaalse allkirjastamise võimalus paremini kaasata välismaal resideeruvat ettevõtte aktsionäri või osanikku ettevõtte juhtimisse. Näiteks on välismaal viibival aktsionäril või osanikul võimalik vajalikel hääletustel osaleda ka arvuti tagant lahkumata ning Eestisse sõitmata.

PEAMISED SIHTRÜHMAD

E-residentsuse peamised sihtrühmad on välisinvestorid, välismaalastest ettevõtte juhtorgani liikmed, nt juhatuse liige, või ettevõttes osalust omavad isikud. Samuti on sihtrühmadeks ka Eesti ettevõtete väliskliendid ja partnerid ning välismaalastest eriala spetsialistid.

Siseministeriumi andmetel on neil sihtrühmadel Eestile märkimisväärne mõju. Näiteks on välisosalusega ettevõteted teinud 2013. aasta septembri seisuga Eestisse otseinvesteeringuid 15,5 miljardi euro eest, mis on võrdne 86% Eesti SKPst.

Seega on välisosalusega ettevõtetel Eesti majanduses oluline roll. Kokku on Eestis registreeritud 16 500 välisosalusega ettevõtet, millest praegu tegutseb aktiivselt 9925. Seega on loota, et e-residentsus soodustab veelgi välisosalusega ettevõtete tegutsemist ning nende lisandumist Eesti majanduskeskkonda.

2025. AASTAKS OODATAKSE 10 MILJONIT E-RESIDENTI

Hetkel ollakse e-residentsuse edukuse suhtes väga optimistlikud. Nimelt on avalikkuseni jõudnud loosung, et 2025. aastaks oodatakse kokku juba 10 miljonit e-residenti. Kas oodatud eesmärkideeni ka jõutakse, on veel vara öelda. Samas on positiivne, et e-residentsuse vastu on siiani üsna palju huvi tuntud. Esimese 20 tunni jooksul esitas n-ö eeltaotluse digitaalse isikutunnistuse saamiseks ligi 5000 inimest. Samas pole kindel, kas kõik hetkel eeltaotluse sisse andnud isikud ka e-residendina ennast registreerivad, kui see võimalus alates detsembri algusest avaneb. Arengufondi andmetel on peamised huvilised siiani olnud Ameerika Ühendriikidest, Soomest, Kanadast, Suurbritanniast, Indiast, Austraaliast, Venemaalt ja Saksamaalt. Seega, kas e-residentsus kujuneb nii edukaks, kui seda hetkel oodatakse, saab öelda alles aastate pärast, kui projekt on juba mõnda aega jõus olnud.

OLULINE TEADA

- » Alates 1. detsembrist saavad välismaalased endale taotleda digitaalset isikutunnistust.
- » E-residentsus on hüve, mitte õigus.
- » E-residentsuse eesmärkideks on muuta Eesti ja välismaa ettevõtete omavaheline asjaajamine lihtsamaks ning meelitada Eestisse välisinvestoreid.

ISTOCKPHOTO

SIMOONA HION

Jurist

▶ JURISTI TÖÖLAUALT

Kaubanduskoja ettepanek: riik võiks teavitada tööandjat haiguslehe väljastamisest

Kaubanduskoda on teinud sotsiaalministeeriumile ettepaneku muuta haiguselehe väljakirjutamisega seonduvaid reegleid selliselt, et tööandjale antakse koheselt teada, kui tema töötajale on väljastatud haigusleht.

Hetkel ei ole võimalik tööandjal näha, kas ja mis kuupäevast alates tema töötaja haiguslehel viibib. Kui töötaja jääb haigeks, siis kirjutab arst haiguslehe välja töövabastuse alguskuupäeval. Töölepingu seaduse kohaselt peab töötaja esimesel võimalusel oma tööandjale teada andma, et ta on haige ja kui kauaks ta töölt eemale jääb. Kui töötaja oma teavitamiskohustust aga ei täida, võib teave haiguslehe kohta jõuda ettevõteteni alles siis, kui haigusleht on lõppenud ning töötaja naaseb oma tööülesannete juurde.

ETTEVÕTJATE MURE SEoses HAIGUSLEHEGA

Mitmed liikmed on Kaubanduskojale teada andnud, et haiguslehest rääkimata jätmine võib põhjustada ettevõtjatele probleeme. Kui töötaja ei tule tööle ning ei anna tööandjale oma puudumise põhjusest teada, siis ei tea ka tööandja, kas töötaja puudub haiguse tõttu või ta on töölt lahkunud. Selline teadmatus muudab aga keeruliseks uute töötajate värbamise.

Esimesel juhul tuleb töötajale säilitada tema töökoht. See tähendab, et üldreeglinas ei ole tööandjal lubatud töötajat karistada ega töölepingut lõpetada põhjusel, et töötaja annab oma haiguslehest teada alles tööle naasmisel. Teisel juhul on tööleping lõppenud ning tööandja võib hakata otsima uut töötajat.

Eelnevalt kirjeldatud probleemi saaks leevendada, kui tööandjal oleks võimalus ka enne töötaja haiguspäevade lõppu järele uurida, kas arst on andnud töötajale haiguslehe. Haiguslehe olemasolu annab ettevõttele täieliku kinnituse, et töötaja viibib töölt eemal tervislikel põhjustel ning ettevõttel puudub vajadus haiguslehel oleva töötaja asemele palgata uut inimest.

▶ Kaubanduskoda on teinud sotsiaalministeeriumile ettepaneku, et tööandjale võiks haigusleht olla elektroonilises keskkonnas nähtav juba töövabastuse esimesest päevast alates.

KAUBANDUSKOJA ETTEPANEK

Uuest aastast väljastavad arstid ainult elektroonilisi haiguslehti. Selle tulemuseks tekib ka tööandjatel võimalus vaadata oma töötajate haiguslehti elektrooniliselt. Samas jääb kehtima praegune põhimõte, et tööandja saab teavet haiguslehe kohta alles pärast töövabastuse perioodi lõppu. Seega ei ole haigusleht tööandjale endiselt nähtav haiguslehe registreerimisel ehk töövabastuse esimesel päeval.

Kaubanduskoda on teinud sotsiaalministeeriumile ettepaneku, et tööandjale võiks haigusleht olla elektroonilises keskkonnas nähtav juba töövabastuse esimesest päevast alates. Ettepaneku kohaselt saaks tööandja ainult vaadata, kas haigusleht on töötajale välja kirjutatud. Tööandjal puuduks juurdepääs töötaja haiguse kirjeldusele ning andmetele haiguslehe väljastanud arsti kohta.

ISTOCKPHOTO

OLULINE

Kuna uuest aastast on haiguslehed tööandjatele pärast haigusperioodi lõppu nähtavad, siis tuuakse muudatusega teave haiguslehe kohta ainult ajalisel ettepoole. Seega ei rikuks muudatus töötaja õigust eraelu puutumatusse.

Lisaks võiks riik kaaluda ideed saata igale tööandjale koheselt teavitust, kui tema töötajale on antud haigusleht ja vabastatud teatud ajaks töö tegemisest. Selline automaatne teavitust aitaks vältida olukordi, kus ettevõtja ei ole teadlik oma töötaja töölt puudumise põhjustest.

► *Kaubanduskoja ettepanekuga saab lähemalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee. Hetkel ei ole sotsiaalministeerium veel teada andnud, kas nad on valmis muutma haiguslehe väljakirjutamisega seonduvaid reegleid. Kui ministeeriumilt saabub vastus, anname sellest koheselt teada.*

- » Kaubanduskoda on teinud ettepaneku võimaldada tööandjale ligipääs teabele, kas tema töötajale on kirjutatud välja haigusleht. Ettepaneku kohaselt peaks see teave olema elektrooniliselt kättesaadav alates töötaja esimesest haiguspäevast.
- » Praegu võib teave haiguslehe olemasolu kohta jõuda ettevõtjani alles siis, kui haigusleht on lõppenud ning töötaja naaseb oma tööülesannete juurde. Seetõttu ei pruugi praegu ettevõtja teada, kas tema töötaja puudub töölt haiguse tõttu või ta on töölt lahkunud. Selline teadmatus muudab aga keeruliseks uute töötajate värbamise.

MARKO UDRAS

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja

ETTEVÕTJA KÜSIB

Mida tuleb arvesse võtta töötajaga varalise vastutuse kokkuleppe sõlmimisel?

Üldreeglina vastutab töötaja tööandja ees kohustuse rikkumise eest, kui töötaja on rikkumises süüdi. Teatud juhtudel on tööandjal mõistlik sõlmida töötajaga varalise vastutuse kokkulepe, mille kohaselt vastutab töötaja oma süüst sõltumata, kui tema vastutuse all olev vara on hävinud, kadunud või selle väärtus vähenenud. Selline kokkulepe aitab tagada töötaja kätte usaldatud vara säilimise ning lihtsustada tööandja tõendamiskoormist, kuna puudujäägi korral ei ole vaja töötaja süüid tõendada.

Tööandja saab varalise vastutuse kokkuleppele tugineda vaid siis, kui see on sõlmitud seaduses ette nähtud nõudeid järgides. See tähendab, et kokkulepe peab olema kirjalikus vormis ning vara, mille hüvitamise kaitseks leping sõlmi-

takse, olema ajaliselt, esemeliselt ning töötajale äratuntavalt piiritletud. Silmas tuleb pidada, et leping saab hõlmata vaid vara, millele ligipääs on ainult töötajal või kindlaks määratud töötajatel, kuna töötaja saab vastutada vara eest, mille üle tal üksinda või koos töötajate grupiga on teatav kontroll.

Lisaks on oluline kokku leppida varalise vastutuse ülempiiris, st summas, millest suuremat ei saa tööandja töötajalt vara mittesäilimise korral nõuda. Kui puudujääk jääb alla kokkulepitud ülempiiri, on tööandjal õigus nõuda töötajalt summat, mis vastab tegelikule puudujäägile. Tööandja võib küll täiendavalt nõuda kahju hüvitamist, kuid sellisel juhul peab olema valmis tõendama töötaja süüid kahju tekkimisel.

Samuti peab tööandja maksma töötajale varalise vastutuse kokkuleppe eest lisaks töötasule mõistlikku hüvitist, mille suurus on vastavuses vastutuse ülempiiriga. Hüvitise mõistlikkust hinnatakse iga üksikjuhtumi puhul eraldi. Sealjuures ei saa mõistlik hüvitis sisalduda alampalga sees, vaid peab sellele lisanduma.

KATRE RUGO
Jurist

network

enterprise europe

Siimo Sedrik (B-Plast AS) arutab **Håkan Gustafssoniga (AutoformAB)** võimalusi plastist autoosade tarnimiseks.

Kontaktvisiidil Rootsis

27.-29. oktoobrini viibis Kaubanduskoja korraldatud kontaktvisiidil Rootsis kaheksaliikmeline Eesti ettevõtjate delegatsioon. Visiidi raames toimunud äriseminar ja kahepoolsed kontaktkohtumised Rootsi ettevõtjatega leidsid aset Dalarna maakonnas asuvates Borlänge ja Faluni linnades. Visiidi toimumist kaasrahastas EAS Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

Visiidil osalesid elektroonikakomponente valmistavad Eolane Tallinn AS ja Scrinium Systems OÜ, masinaehituslike toodete valmistaja Toci OÜ, kartongtoodete tootja Cista AS, plasttoodete valmistaja B-Plast AS, puitelementmajade tootja Timbeco Woodhouse OÜ, leht- ja turvaklaasi töötaja W-Glass OÜ ning kondiitri- ja pagaritoodete ettevõtte Pagaripoisid OÜ.

Meie delegatsiooni vastuvõtjaks, äriseminar ja kontaktkohtumiste korraldajaks oli Borlänges asuv Dalarna maakonna teaduspark Stiftelsen Tekniskaldalen, mis on ka EEN kontaktvõrgustiku ametlik partner. Head Rootsi kolleegid olid teinud Eesti ettevõtjate vastuvõtmiseks ära suure töö. Meie kaheksale ettevõttele organiseeriti kokku 29 kahepoolset ärikohtumist lähitaval Eesti ettevõtete profiilist ja huvist. Toimus väga huvitav äriseminar. Kõike seda saatis ülimalt soe ja abivalmis suhtumine. Selle tunnistuseks oli rootslaste korraldatud vastuvõtt ja tutvustus Faluni suusastaadionil, kus 2015. aasta veebruaris toimuvad suusaalade maailmameistrivõistlused. Korraldajad andsid ülevaate

võistluste ettevalmistustest ja tutvustasid spordirajatisi.

KONTAKTKOHTUMISED

Borlänge ja Falun on suhteliselt väikesed linnad, mõlemas umbes 45 000 elanikku. Seetõttu ei olnud partneritel ärikohtumiseks huvitatud ja sobivaid ettevõtteid kerge leida. Nagu meie võõrustajad ütlesid, ei soovigi paljud Rootsi väikeettevõtted oma tegevust arendada vaid rahuldavad heaoluühiskonnale iseloomulikult igapäevase tegevusega oma tänases mahus.

Vaatamata sellele oli valdav enamus Eesti ettevõtjatest visiidi tulemustega väga rahul. **Vahur Käärrik**, Cista AS juhatase liige leidis, et talle meeldis väga visiidi ettevalmistus ja korraldus. „Kõik toimunud kontaktkohtumised vastasid profiilile ja olid heal tasemel” oli tema kokkuvõttev kommentaar. **Antti Arst** W-Glass OÜst: „Saime väga palju uut ja kasulikku infot. Käsitleti palju erinevaid teemasid ning toimunud kohtumised oli kasulikud. Kahest kontaktkohtumisest kolme puhul näeme võimalusi edasiseks koostööks”. >

Riigihanketeated

EHITUS JA RENOVEERIMINE, E HITUSTOOTED

Poolas hangitakse saeveskitooteid.

Tähtaeg 02.12.2014. Kood 360

Rootsis hangitakse killustikku, parkettkivisid, tänavakivisid, sillutusplaate, mitmesuguseid ehituskivisid. **Tähtaeg 16.12.2014. Kood 361**

Soomes hangitakse telliseid, plokkse, plaate, keraamilisi teekatteleplaate, betoonplaate.

Tähtaeg 17.12.2014. Kood 362

Eestis hangitakse teatrile inspitsiendi-, audio- ja videosüsteemide renoveerimistööd.

Tähtaeg 16.12.2014. Kood 363

Taanis hangitakse torustikupaigaldus- ja sanitaartehnilisi töid, vesivarustus- ja kanalisatsioonitöid ja drenaažipaigaldustöid.

Tähtaeg 09.12.2014. Kood 364

Lätis hangitakse ujumisbasseini ja spordisaaliga seonduvaid ehitusteenuseid, tehnilise projekteerimise- ja järelevalveteenuseid.

Tähtaeg 15.12.2014. Kood 365

Rootsis hangitakse suuri mahuteid.

Tähtaeg 15.12.2014. Kood 366

Rootsis hangitakse konstruktsioonideks betoontooteid. **Tähtaeg 16.01.2015. Kood 367**

MASINAD JA SEADMED

Soomes hangitakse kliimaseadmete filtreid.

Tähtaeg 01.12.2014. Kood 368

Leedus hangitakse haridusvaldkonna tarbeks tööpinke ja tööstusmasinaid.

Tähtaeg 15.12.2014. Kood 369

Lätis hangitakse traktorit.

Tähtaeg 15.12.2014. Kood 370

IKT

Rootsis hangitakse arvutigrافیka (CAD) tarkvarapakette. **Tähtaeg inglise keelsete pakumiste esitamiseks 26.01.2015. Kood 371**

Rootsis hangitakse elektroonilisi ajaplaneerimissüsteeme. **Tähtaeg 16.12.2014. Kood 372**

>>>

VÕTA ÜHENDUST

Lea Aasamaa

Tel: 604 0083

E-post: lea.aasamaa@koda.ee

Riigihanketeated

>>>

Leedus hangitakse tarkvarapakette, infosüsteeme, arvutiservereid.

Tähtaeg 16.12.2014. Kood 373

MÖÖBEL, VABA AEG, KUNSTI- JA KODUTARBED

Taanis hangitakse käsitöö ja kunstitarbeid.

Tähtaeg 17.12.2014. Kood 374

Soomes hangitakse elektripirne.

Tähtaeg 12.12.2014. Kood 375

Soomes hangitakse muusikariistu, spordikaupu, mängu, mänguasju, käsitöö- ja kunstitarbeid ning -tarvikuid.

Tähtaeg 18.12.2014. Kood 376

Rootsis hangitakse mööblit (laud, kappe, kirjutuslaudu ja raamatukappe).

Tähtaeg 10.12.2014. Kood 377

Taanis hangitakse pargi- ja mänguväljakuvastust ja tarvikuid, spordikaupu, kummipapereid, liiva. **Tähtaeg 10.12.2014. Kood 378**

MUU

Rootsis hangitakse meditsiinitarbeid (paberist tooted, med-seadmed, süstlad, kanüülid jm).

Tähtaeg 15.12.2014. Kood 379

Eestis hangitakse kuulivestialuseid särke.

Tähtaeg 15.12.2014. Kood 380

NATO HANKED

Lennumootorite testimise hoone moderniseerimise tööde hange asukohaga Tšehhis (heli ja vibratsiooni vähendamiseks).

Tähtaeg osalustootluste esitamiseks 31. detsember 2014. Kood 381

Laeva ja maavahelise kommunikatsioonisüsteemi hange. **Tähtaeg pakumiste esitamiseks 16.12.2014. Kood 382**

Konverentsikeskuse audio-video süsteemide uuenduse hange (3.-faas). **Tähtaeg pakumiste esitamiseks 01.12.2014. Kood 383**

Koolitusteenuste hange agentuuri sisemisteks koolitusteks ja välistele klientidele (kohapealsed, tsentraliseeritud ja interaktiivsed) spetsialiseeritud temaatikatega kursused.

Tähtaeg osalustootluste esitamiseks 04.12.2014. Kood 384

Hangitakse IKT-süsteemide tugiteenus (support for the LAN infrastructure equipment).

Tähtaeg osalustootluste esitamiseks 28.12.2014. Kood 385

VÕTA ÜHENDUST

Lea Aasamaa

Tel: 604 0083

E-post: lea.aasamaa@koda.ee

Visiidil osalenud Eesti ettevõtete esindajad (vasakult) Priit Solovjev (Toci OÜ), Mårten Cronander (Pagaripoisid OÜ), Tiina Truuväärt (EAS), Martin Pärn (Pagaripoisid OÜ), Helle Arno (Scriniium Systems OÜ), Martin Kõiv (Eolane Tallinn AS), Antti Arst (W-Glass OÜ), Oliver Immato (Timbeco Woodhouse OÜ). Pildilt puuduvad Vahur Käärik (Cista AS) ja Siimo Sedrik (B-Plast AS).

> Scriniium Systemsit esindanud Helle Arno tunnustas kõrgelt kontaktvisiidi korralduslikku poolt. „Visiit sujus hästi ja kogetu on väga positiivne,” oli tema hinnang.

▶ Rootsis on ärikultuur selline, kus otsuste tegemiseks kulub alati pikk aeg.

Sõltuvalt meie ettevõtete profiilist ja pakutavatest toodetest, ei ole äripartnerite leidmine alati tulemuslik. Osade toodete vastu ei tunda lihtsalt piisavat huvi, sest kohalik turg on niigi küllastunud. Seetõttu ei saanud külmutatud pagari-tooteid pakkuv Pagaripoisid OÜ kontaktkohtumistel tulemust, mida nad ootasid.

Kontaktkohtumised, esiplaanil Priit Solovjev (Toci OÜ) ja Rickard Lindberg (Lifton AB).

KOKKUVÕTTEKS

Võib öelda, et taoliste visiitidele tulevad ettevõtted erinevate ootustega. Osad soovivad teadmisi ja infot sihtturust ning oma tootega sinna sisenemise võimalustest. Äriseminar ja kontaktkohtumised annavad selleks piisavalt teavet ja esmaseid kontakte.

Ettevõtjad, kes loodavad ärikohtumistelt koheste ärisidemete sõlmimist ja hinnapakumiste küsimist, peavad mõnikord pettuma. Seda põhjustel, et alles kohtumiste käigus selgub lõplikult, kas ettevõtete ühisosa ja huvid võimaldavad koostööl areneda. Teiseks sõltub palju sihtturumaade ärikultuurist ja tavadest. Rootsis on ärikultuur selline, kus otsuste tegemiseks kulub alati pikk aeg. Kõigepealt tutvutakse uue partneriga, uuritakse tausta, arutatakse asjad omavahel läbi ning alles siis antakse roheline tuli äri alustamiseks. Samas, kui rootslaste hulgas on usaldus võidetud, püsib see kaua ja annab aluse oma äri laiendamiseks seal maal.

Kaubanduskoda ja Enterprise Europe Network võrgustik katsevad korraldada ka edaspidi koostöös EASiga taolisi kontaktvisiite erinevatesse maadesse. Järgmisel aastal on kavas teha EASile pakumused kontaktvisiitide korraldamiseks Rootsi, Norrasse, Saksamaale, Prantsusmaale, Itaaliasse ja Türgi.

TOOMAS KUUDA

Pärnu esinduse juhataja

ENERGY EFFICIENT CONSTRUCTION 2015: MESS JA KONTAKTKOHTUMISED

15. jaanuaril Grazis Austrias

Austrias ja selle naaberriikides hästi tuntud energiatõhusa ehituse mess on valdkonnas tegutsejatele iga-aastane kohtumispaik ning sellest võtab igal aastal osa umbes 450 stendisti ligi 10 riigist ning 40 000 külastajat.

Kontaktkohtumised toimuvad messi raames.

Olulised märksõnad:

- projekteerimine,
- ehitusmeetodid ja seadmed,
- paigaldised (energia, valgus jm),
- soojuste ladustamine,
- taastuvad energiaallikad,
- maaküte,
- päikeseenergia,
- energiatõhusus jm.

WIKICOMMONS

Tähtaeg registreerimiseks
09.01.2015

► **Lisainfo ja registreerimine:**
www.b2match.eu/energydaysgraz2015

NANOTECH JAPAN CLUSTER & SME VISIIT JA MESS

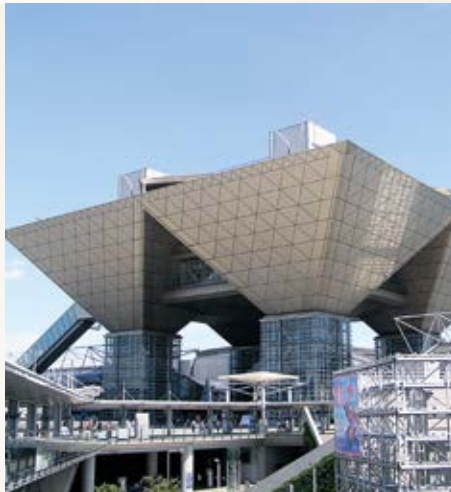
25.-31. jaanuaril Tokyos Jaapanis

Klastrite ja nende liikmesettevõtetele (ainult VKEd) mõeldud 5-päevane visiit Jaapanisse, millega samaaegselt toimub Jaapanis iga-aastane maailma suurim mess-näitus Nano Tech 2015 (www.nanotechexpo.jp).

Visiidi eesmärk on anda mitmekülgset infot turu kohta, sektorispetsiifilisi analüüse, ülevaade kohalikust ärikultuurist, luua kasulikke kontakte potentsiaalsete partneritega. Samuti on kavas eraldi kontaktkohtumised.

Visiidi põhiorhk on valdkondadel:

- elektroonika ja mikroelektroonikaga seotud nanotehnoloogiad;
- mikro ja nanotehnoloogiad;
- nanomaterjalid;
- nanomõõtmisseadmed- ja tootmistehnoloogiad.

WIKICOMMONS

EU-Japan Centre pakub omalt poolt tasuta kohapealsed koolitusi/külastusi, transporti ja sissepääsu messile. Visiidil osalemiseks on võimalik taotleda toetust (pole garanteeritud), ent ettevõtja kanda on kõik reisimise ja majutusega seotud otsesed kulud.

Tähtaeg registreerimiseks
28.11.2014

► **Lisainfo ja registreerimine:**
www.eu-japan.eu/detail-business-programmes/Nanotech-Japan-Cluster-and-SME-Mission

Koostööpakkumised

Saksa autotööstusele komponente tootev ja müüv ettevõtte otsib kogemustega koostööpartnereid, kel oleks võimekus toota elastomeerist tooteid, elastomeer-metallist tooteid ning plastik-elastomeerist tooteid. Samuti soovitakse osta kummitihendeid.

Kood: BRDE20141014001

Inglise konsultatsiooniteenuste ettevõtte pakub Aafrika turust huvitatud ehitusmaterjalide tootjatele, arhitektuuri- ja inseneritehnilisi teenuseid pakkuvatele ettevõtetele agendi-edasimüüja ja kliendibaasi loomise teenuseid.

Kood: 20130328029

Saksa ettevõtte otsib erimõõtmega plastikpaakide tootjaid, mis on mõeldud reovee säilitamiseks.

Kood: BRDE20140808001

Prantsuse ettevõtte, mis teeb koostööd basseini- ja veekeskustega, pakub neile filtreid jm tooteid, otsib polüestrist kottide tootjaid, mida sobitada oma filtrisse.

Kood: 20111205019

Saksa ettevõtte otsib koostööd tekstiilitööstuse valdkonnas tegutseva ettevõttega, et toota nende spordimattidele ja vedrustusega istmetele erimõõdulisi tekstiilist komponente.

Kood: BRDE20140721001

Norra ettevõtte otsib kontakti tootjatega, kel oleks võimekus valmistada metallist toiduainete säilitamiseks mõeldud pakendeid/ karpe, millel on ümar kuju ja kaas. Soovitakse paindlikku värvivalikut, pakend ei tohi sisaldada alumiiniumi.

Kood: BRNO20141007001

Saksa ettevõtte, mis pakub erinevatele sõidukitele (politseiautodest haagissuvilateni) individuaalseid elektritoite lahendusi, otsib koostööd ettevõtetega, kes saaksid pakkuda kõrge kvaliteediga järgnevaid komponente: inverterid, akud, generaatorid ja kütuseelemendid.

Kood: BRDE20141027001

>>>

KOOSTÖÖPAKKUMISTE
KONTAKTIDE INFO:

► **Aleksandra Kriventsova**
Tel: 604 0082
E-post:
Aleksandra@koda.ee

Koostööpakkumised

>>>

lirimaa pikaajalise kogemusega arhitektuurbüroo, mille põhitegevuseks on klaasist ja alumiiniumist fassaadide kujundamine ja ehitamine, otsib innovaatilisi fassaadide ehituseks mõeldud tooteid, et neid omakorda turustada ja müüa lirimaa ja Inglismaa turul.

Kood: BRIE20141009001

Inglismaa konsultatsioonibüroo, mille peamiseks tegevuseks on turundus- ja äriarendustegevused, pakub agenditeenuseid EL-i ettevõtetele, mis tegelevad ehituse, kinnisvara ja juriidiliste teenustega valdkonnas.

Kood: BRUK20141024001

Inglismaa kodu- ja äriruumide mööbliga tegelev ettevõtte soovib Ühendkuningriigi turul laiendamiseks teha koostööd köögi-, magamistoa-, vannitoa- ja kodukontorite mööbli tootjatega. Samuti huvitatakse laste eritellimismööblit, elektroonilistest ekraanidest.

Kood: BRUK20141009001

Rootsi ettevõtte otsib koostööpartnerit, kellel oleks võimekus toota hea hinna ja kvaliteediga roostevabast terasest komponente tema leiutatud käsitööriistale, mida kasutatakse hobuste hooldamisel.

Kood: BRSE20141014001

Norra ettevõtte on huvitatud kuivainete (jahu) automatiseeritud pakendamismasina ostmisest. Toode peab olema kiidetud heaks toidu käitlemiseks. Pakendamine 1 kg ja 2 kg pakenditesse.

Kood: BRNO20141020001

Belgia ettevõtte otsib allhankepartnerit, kel oleks võimekus toota elektrijuhet (3v, 5v).

Kood: BRBE20141020001

Inglismaa ettevõtte, mis tegeleb graveerimise (sildid, paneelid) ja seonduvate materjalide müügi, soovib osta laminaat-/ termoplastilisi lehti, mis on valmistatud modifitseeritud akrüülil.

Kood: BRUK20141013001

Norra disainiettevõtte otsib koostööd firmaga, mis toodab või müüb funktsionaalseid ja innovaatilisi ühekordseid toidunõusid. Innovaatilisus võib seisneda nt huvitavas materjalikasutuses, multifunktsionaalsuses vms.

Kood: BRNO20140925001

Leedu õueküünalde tootja soovib leida koostööd küünalde tooraine müüjatega.

Kood: BRLT20140805001

KOOSTÖÖPAKKUMISTE
KONTAKTIDE INFO:

Aleksandra Kriventsova
Tel: 604 0082
E-post:
Aleksandra@koda.ee

KONTAKTKOHTUMISED „LET'S CONNECT: BUSINESS & INNOVATION“

26. veebruaril Welsis Austrias

„Let's connect: business & innovation“ kontaktkohtumiste üritus toimub mahuka energiateemalise konverentsi World Sustainable Energy Days ja näitus-messi expoEnergy raames Austrias. Konverents käsitleb jätkusuutliku energia teemaikat laiemalt, mess on aga Austria suurimaid ja laiaulatuslikumaid. Messirõhuasetus on ehitusel, küttetehnoloogiatel ja sanitaartehnoloogiatel. Möödunud aastal oli messil 913 stendisti 16 riigist.

ENERGIESPARRESSE

Lisainfo ja registreerimine:
www.b2match.eu/lets-connect2015

Kontaktkohtumiste üritusel on kaks fookust – biomass ja energiatõhusad hooned.

Kontaktkohtumisest osavõtt on tasuta.

AVALIK KONKURSS 2015. AASTA KAITSETÖÖSTUSE ARENDUSTEgevuse TOETUSTE TAOTLEMISEKS

Kaitseministeerium kuulutab välja 2015. aasta Kaitseministeeriumi kaitsetööstuse arendustegevuse toetuste taotlemiseks avaliku konkursi.

KAITSEMINISTEERIUM

Konkursi täpsemad tingimused on avaldatud aadressil www.kaitseministeerium.ee

Konkursi tingimused on kinnitatud kaitseministri 28. oktoober 2014 käskkirjaga nr 407 „Kaitsetööstuse arendustegevuse toetamise põhimõtted ja kord“.

2015. aasta arendustoetuste taotluste esitamise tähtaeg on **31. jaanuar 2015. a kell 15.00**. Konkursi eelarveks on kuni 275 000 eurot.

Arendustoetust võivad taotleda Eesti äriregistris registreeritud eraõiguslikud juriidilised isikud.

Lisainfo
Kristiina Kütt
Kaitseministeeriumi kaitsealase innovatsiooni peaspetsialist
Tel 717 0107
E -post kristiina.kutt@kaitseministeerium.ee

EKSPORDIKOOLITUSED

2015

Koolituse viib läbi **JAKOB SAKS**, ettevõtja ja eksportöör, kes on olnud üle 17 aasta seotud rahvusvahelise äriaga. Peale magistrakraadi omandamist Copenhagen Business Schoolis suundus ta ennast täiendama Venezuelasse. Naastes Euroopasse hoolitses Jakob Baltika jaekettide ekspordisuunalise laienemise ja innovaativuse eest. 2003. aastast Hispaanias töötades juhtis ta DRV-Phytolab Groupi ekspordi ligi 80 riiki. Viimased 5 aastat tegeleb ettevõtjana aktiivselt ekspordiga. On käivitanud siin mitmeid ettevõtteid, sh innovaatiliste motospordi toodetega tegeleva Rabaconda OÜ ja Tallinnas restorani Neikid.

Praktik **ALLAN M. PETTAI** on Ameerika eestlane, kes on õpetanud kahes Berliini tehnikaülikoolis ja töötanud toote- ja projektjuhina Saksamaa elektrotehnika tööstuses. Tema kogemused äri-äriile valdkonnas ja kontaktvõrgustik Kesk-Euroopas tõi ta läbi EASi arendustöötaja programmi „tagasi“ Eestisse, et Harju Elektri eksporditugevdada. Allan M. Pettai on väga tugev müügimees ning pidev messidel osaleja, kellel on kindel visioon.

Praktik **REIN MALM** on Rootsi eestlane, kes on tuntud Eesti ettevõtjate nõustaja ja konsulteerijana Rootsi turule sisenemisel. Rein Malm on kogu oma elu töötanud ekspordiga seotud ettevõtetes. Töenäoliselt pole valdkonda, mille osas Rein Malm ei oleks nõustanud Rootsi turule sisenemisel – logistikast puitmajade ja IT-ni. Tal on laialdased kogemused äri-äriile valdkonnas ja kontaktvõrgustik Skandinaavias. Rein Malm on ühtaegu tugev konsultant ja praktik, kui ka koolituste läbiviija. Oma karjääri jooksul on ta nõustanud vähemalt 100 ettevõtet turu-uuringute ja ekspordiplaani teostamisel.

KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖÖPARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL“

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)
20. jaanuar 2015
17. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)
17. märts 2015

KOOLITUS „PRAKTILISI NÄPUNÄITEID EKSPORTIJALE TURU-UURINGUTEKS“

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)
21. jaanuar 2015
18. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)
19. märts 2015

KOOLITUS „KUIDAS MITMEKORDISTADA VÄLISMESSIL OSALEMISE KASUMLIKKUST?“

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)
22. jaanuar 2015
19. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)
18. märts 2015

LISAINFO JA REGISTREERUMINE:

Egeth Küppar • Tel 604 0080 • egeth.kyppar@koda.ee

Haili Kapsi • Tel 604 0078 • haili@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee kaudu.

Koolituse maksumus on 20 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja toitlustamine.

Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Ekspordialane info EAS-i kodulehel

www.eas.ee/ekspordikoolitused

Koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond

▶ EUROOPA UUDISED

Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkusest

Alljärgnev tugineb Euroopa Komisjoni (EK) teatisel „Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm (REFIT). Hetkeseis ja tulevikuväljavaated”.

Selle programmi eesmärk on vähendada bürokraatiat ja regulatiivset koormust, lihtsustada ja parandada õigusaktide väljatöötamist ning kvaliteeti. Samuti soovitakse, et poliitikaeesmärke oleks võimalik saavutada ja ELi õigusaktidest kasu saada kõige väiksemate kuludega ja minimaalse halduskoormusega. EK kinnitab, et vaatab REFITi raames pidevalt ja süstemaatiliselt läbi kõik ELi õigusaktid, et selgitada välja koormus, ebakõlad ja ebatõhusad meetmed ning määrata kindlaks parandusmeetmed.

Teatises antakse ülevaade REFITi rakendamise praegusest olukorrast ja identifitseeritakse uued meetmed. Tutvustatakse seda, kuidas EK tugevdab horisontaalseid reguleerivaid vahendeid: mõju hindamist, hindamisi ja sidusrühmadega konsulteerimist. Käsitletakse ka seda, kuidas ELi institutsioonid, liikmesriigid ning ettevõtlussektori ja kodanikuühiskonna sidusrühmad täidavad igaüks oma rolli. REFITi raames võetavad meetmed – ettepanekute tagasivõtmine, muudatused ja õigusaktide kehtetuks tunnistamine – toovad (EK väitel) hästi esile ELi tasandi õigusaktide võimalikud eelised: kui 28 erineva liikmesriigi meetmed asendatakse ühe ELi meetmega, siis lihtsustab see regulatiivset keskkonda ettevõtete ja kodanike jaoks.

KOMISJONI VÕETUD MEETMED

See teatis ei ole esimene. Ka eelmisel aastal andis EK oma bürokraatiavastases tegevusest teada. 23 ettepanekust, mida EK siis kohustus esitama lihtsustamise ja regulatiivse koormuse vähendamise tagamiseks, võeti 2013. aastal vastu kaks ja 2014. aastal on kavas vastu võtta veel 15 ettepanekut. Komisjon on juba esitanud olulised äriühingutega seotud lihtsustami-

settepanekud. Nende seas on näiteks ELi standardse käibedeklaratsiooni kehtestamine ja Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse parandamine, mis ootavad seadusandja otsust.

Pärast parlamendi ja nõukoguga konsulteerimist kiitis EK ametlikult heaks 53 menetluses oleva ettepaneku tagasivõtmise. Komisjon otsustas jätta praegusel ametiajal esitamata mitu töös olnud asja. Need olid seotud järgmiste valdkondadega: juuksurite tööohutus ja -tervishoid, luu- ja lihaskonna vaevused, keskkonnas leiduv tubakasuits ning kantserogeensed ja mutageensed ained.

Samuti valmistab EK ette nende õigusaktide kehtetuks tunnistamist, mis hõlmavad ohtlike preparaatide klassifitseerimist, pakendamist ja märgistamist, koostööd toidualastes küsimustes, tera-
sestatistikat, rahapesu andmebüroode koostööd ning raskeveokitele tagantjärele peeglite paigaldamist.

Alustatud on toimivuskontrollide jäätmeid, lindude ja nende elupaikade kaitset (Natura 2000), reisilaeva ohutust ning üldisi toidualaseid õigusnorme käsitlevates õigusvaldkondades. Need loovad aluse edasiseks lihtsustamiseks ja regulatiivse koormuse, sealhulgas aruandlusnõuete, vähendamiseks.

► Programmi eesmärk on vähendada bürokraatiat ja regulatiivset koormust, lihtsustada ja parandada õigusaktide väljatöötamist ning kvaliteeti.

Toimivuskontrolli käigus uuritakse raammääruse peamisi põhimõtteid ja rakendamist. Keskendutakse asjakohasusele, ELi lisaväärtusele, tulemuslikkusele, tõhususele ja sidususele. Hõlmatud on ka toiduga kindlustatuse aspektid. Toimivuskontroll on näide EK ja liikmesriikide ühise hindamistegevuse kohta.

Toiduvaldkonna kohta veel niipalju, et väljatöötamisel on andmebaas ELi ja siseriiklike märgistusnõuete kohta. See peaks aitama toidukäitlemisettevõtjatel kiiresti kindlaks teha, milliseid nõudeid nende suhtes kohaldatakse.

Täiendavaid algatusi rakendatakse interneti paremaks kasutamiseks, ikka selleks, et lihtsustada ja parandada regulatiivsete nõuete rakendamist, millest saaksid kasu haldusasutused, ettevõtjad ja tarbijad. Tuginedes praeguseks internetimüügis valdavaks saanud energiamärgistamise kogemusele, uuritakse samalaadse lähenemisi kasutamise võimalusi toidualase teabe esitamiseks tarbijatele.

Tarbijatele mõeldud toidualast teavet käsitlevad õigusaktid hõlmavad erandeid, lihtsustatud korda väikeste koguste ja jaemüüjate jaoks ning paindlikkussätteid, mis võimaldavad liikmesriikidel kohandada märgistusnõuded VKEde erivajadustele. Lihtsustatud kord tähendab, et näiteks võib tootumisalane teave põhineda üldiselt kehtivate ja heakskiidetud andmete järgi tehtaval arvutusel, vältides kallist laboratoorsest analüüsist. Muu hulgas on õigusaktidega ette nähtud igal kalendriaastal üks ühtne kuupäev uute meetmete kohaldamiseks. Kõik see peaks lihtsustama ja parandama õigusaktide rakendamist.

SEADUSANDJA VÕETUD MEETMED

Alates 2013. a oktoobrist on seadusandja (parlament ja nõukogu) võtnud vastu mitu lihtsustamist ja koormuse

vähendamist käsitlevat ettepanekut: kutsekvalifikatsioonide tunnustamist käsitleva muudetud direktiiviga lihtsustatakse tunnustamismenetlusi ja lihtsustatakse teabe juurdepääsu; uus riigihankeid käsitlev õigusraamistik sisaldab meetmeid, millega muudetakse riigihange lihtsamaks ja vähendatakse halduskoormust ning soodustatakse elektroonilisi riigihanke menetlusi. Uue määrusega sõidumeerikute kohta vähendatakse halduskoormust ja parandatakse nõuete täitmist satelliitnavigatsioonisüsteemide ja kontrolliasutustega ühendatud digitaalsete sõidumeerikute abil jm.

EK leiab, et need ettepanekud peaksid oluliselt vähendama VKEde kulusid. Väärtpaberite siseturuga seotud prospekti ja avalikustamismääruse abil saavutatav kokkuhoid on näiteks 20% ehk vahemikus 20 000 – 60 000 eurot prospekti kohta. Õigusaktidega digitaalsete sõidumeerikute kohta kaasneks kulude vähenemine 20% ehk kokku 415 miljonit eurot.

Siintoodu on vaid osa REFIT programmist, ja muide, leidub märkimisväärseid näiteid selle kohta, et liikmesriigid ei kasuta ELi õigusega pakutud lihtsustamise võimalusi või suurendab siseriiklik reguleerimine koormust valdkondades, mis ei kuulu otseselt ELi õigusaktide reguleerimisalasse. Nii on see näiteks toiduohutuse valdkonnas, kus ei kasutata alati väikeettevõtetele võimaldatavat lihtsustatud korda, kaupade autoveo valdkonnas, kus mõned siseriiklikud nõuded ELi õiguses reguleerimata valdkondades suurendavad väikeste äriühingute regulatiivset koormust, ja äriühingute raamatupidamismääruste valdkonnas. EK leiab, et VKEd saaksid märkimisväärset kasu, kui liikmesriigid kasutasid lubatud paindlikust täielikult ära.

REET TEDER

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja
esindaja EMSKS

ISTOCKPHOTO

▶ TAGASIVAADE

Enne Norra minekut tuleb tõsist eeltööd teha

Septembri alguses külastas läbi aegade suurim äridelegatsioon Norra Kuningriiki. Üle 40 Eesti ettevõtja saatsid Eesti Vabariigi Presidenti Toomas Hendrik Ilvest tema riigivisiidil.

Visiidi raames tutvustati Eesti ettevõtjatele, kuidas ettevõtlusega Norras alustada, mis on juriidilised aspektid ning võimalikud riskid. Kuidas toimub materjalide ning ehituskaupade sertifitseerimine Norras ja milline on Norra riiklike sisseostude süsteem.

Visiidi tarbeks oli spetsiaalselt tehtud eeltöö Norra suurimate ehitus-, infrastruktuuri ning *offshore* ettevõtetega, et nad tuleksid Eesti ettevõtetega kohtuma. Seminaril osalesid Norra suurettevõtteid: Aker Solutions, Veidekke, Skanska, Hent, Implenja, Selvaag Bolig, Oslo S Utvikling, AF Gruppen jt.

Rääkisime EASI ekspordinõunik **Margit Ihlebakkiga** visiidi muljetest ning Norra ja Eesti ettevõtlusmaastike erinevustest. Margit on 20 aastat Norras elanud ja alates sellest aastast on ta EASI ekspordinõunik.

KAS PEAD VISIITI KORDALÄINUKS?

Visiit läks väga hästi, kokku oli pandud väga hea grupp ettevõtjaid ning ajastus oli samuti väga õige. Norra pealinn Oslo ning „naftapealinn” Stavanger teevad praegu läbi suurimat arengut ning seetõttu on koostöö alustamine Norra ehitusettevõtete ja Eesti tarnijate vahel eriti oluline. Äriseminar sai osalejatelt samuti väga hea tagasiside ning Norra ettevõtteid olid meeldivalt üllatunud, et Eesti firmad nii tugevad on. Nüüd tehakse järeltööd – uusi tarnijaid ei valita kergelt. Visiit avas uksi, millega edasi töötame.

MIS MULJE EESTLASED JÄTSID NING MIDA TULEKS MEIL ROHKEM PROMODA?

Eestlased on asjalikud, otsekohesed, hakanud esitlustega julgelt pihta, tunnevad oma tooteid läbi ja lõhki. Norra ettevõtteid ei olnud teadlikud, et Eesti nii palju Norra turule ekspordib. Norra pool jäi väga rahule Eesti ettevõtete vahetu suhtlusstiili ning toodete sisuka presentatsiooniga. Norras ei teata Eesti kui innovaatilise arenguga riigi tugevust. Eestlased võiksid rääkida rohkem sellest, kui palju tehakse Eestis innovaatilisi kaupu ning lahendusi ja milliseid uusi võimalusi luuakse.

MILLISED SEKTORID PRAEGU NORRAS ÕITSEVAD?

Ehitus- ja kinnisvaraarendusel läheb tõusvas joones. Teine suur sektor on naftatööstus, kus langevad müügihinnad tähendavad küll raskeid aegu väiksematele tarnijatele, kelle puhul ühe suure tarne kadumine võib ohustada kogu ettevõtte eksistentsi, kuid see võib samas avada jällegi uusi võimalusi uutele tegijatele. Kohapealseid tootjaid on riiki vähem jäänud – tootmine on kallid ja vajavad mahud on väga suured.

KUIDAS ISELOOMUSTAD NORRA TURGU?

Norra turu teeb väga keeruliseks asjaolu, et see saab väga hästi ka ilma Eestita hakama. Norra toimib väga hästi, seal ei ole justkui millestki puudust. Norra suurim probleem on ehk see, et siiani on läinud liiga hästi ning kainenemise vajadust loetakse kohe kriisiks.

Riigis on hindade ja palkade tase teinud keeruliseks kohaliku tootmise, mis vähendab ajapikku töövõimalusi Norras. Samas on rahvas tugev ja haritud ning kogu aeg tegeletakse uute, kompetentsipõhiste töökohtade loomisega.

Norras on kõrges hinnas olemasolevad struktuurid. Peamiselt soovetakse kompetentsi vajavaid teenuseid ning kvaliteetseid kaupu koos paindliku koostöö ning geograafilise lähedusega. Hiina ettevõtteid ei ole Norras läbi löönud, sest nende puhul on tegu väga standardsete toodetega. Kuid norrakad hindavad valikuvõimalusi ja eripära.

Minu enda argument on alati see, et mida töö- ja teadmistemahukam on üks kaup või teenus, seda tõhusam on Norra tellijal anda oma tellimus Eesti ettevõtetele. Eestlased on fantastiliselt teadmiserikkad, leidlikud ja praktilised – see on unikaalne kombinatsioon. Eesti on uus ja moodne riik ning oma arengus sellises ainulaadses etapis, kus kõik loojad ja eestvedajad on veel aktiivsed nii ühiskonnaku ärielus. See on Eesti suur tugevus.

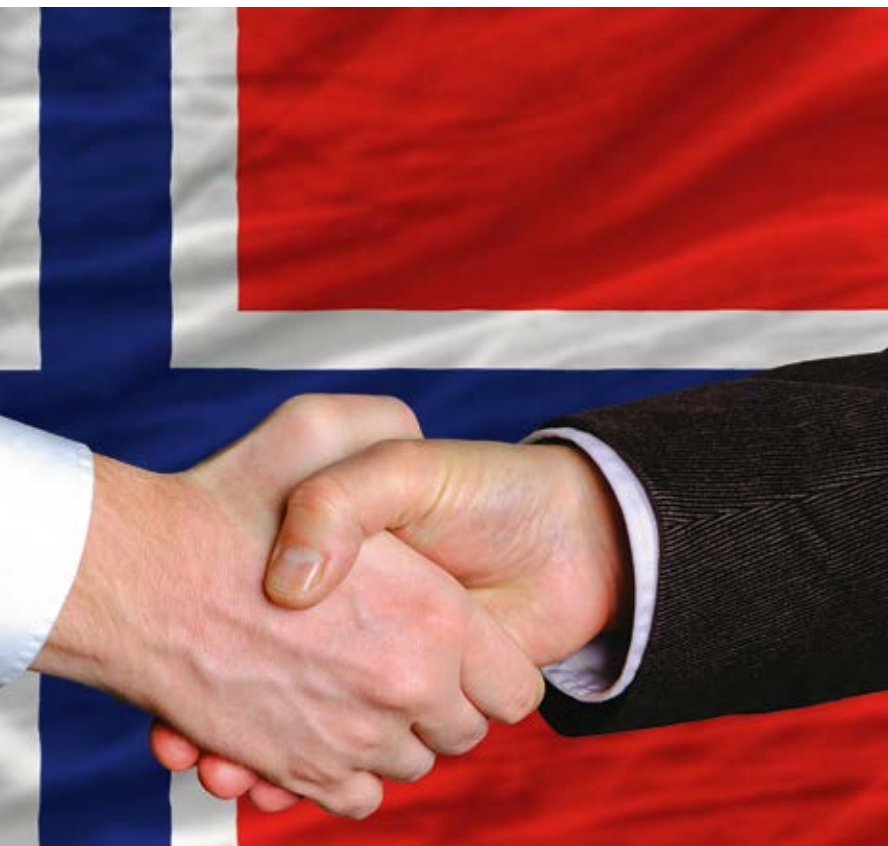

MIS NÕU SA NORRA TURULE SISENEDA SOOVIVALE ETTEVÕTJALE ANNAKSID, KUST ÜLDSE ALUSTADA?

Tuleb teha väga korralik kodutöö. Turg, kuhu tahad siseneda, tuleb endale põhjalikult selgeks teha. Kui tahad hakata Norra müüma näiteks männipuidust laudu, siis tuleb endale põhjalikult selgeks teha, mis selles vallas seal tehakse, kes müüvad, kust tarnitakse, mis hinnaga, jne. Alles siis on mõtet võtta konkreetse ettevõttega juba ka reaalselt ühendust. Tuleb arvestada, et norrakad ei reageeri ruttu ning tuleb olla kannatlik. Näiteks ei ole paslik esimesel kohtumisel hinnast rääkida – kui seda just ei küsita. Oma ettevõtte tuleks promoda kasvuplaanide, tootearenduse ja kiire klienditeeninduse kaudu.

Suureks eeliseks on ka see, kui meeskonnas on norra keeles suhtlev inimene. Norrakad on suhteliselt mugavad ja nad tõesti armastavad oma keelt, kultuuri ja sportlasi. Norra sportlastest rääkimine on suhtlemise alguses suurepärase „jämmurda”.

Keskenduda võiks väike- ja keskmistele ettevõtetele – nemad on kogu Norra majanduse selgroog. Ei tasu hakata kohe püüdma suuri tegijaid. Väiksemast alustades saate kogemusi nii turust kui inimestest ja valmistate keerulisemaid lahinguid võitma.

ISTOCKPHOTO

► Peamiselt soovitakse kompetentsi vajavaid teenuseid ning kvaliteetseid kaupu koos paindliku koostöö ning geograafilise lähedusega.

lasekeskne. Selles mõttes tundub, et Eestis saab väga hea hariduse, kui endal vähegi huvi selle vastu on. Ma arvan, et kui õpetajate rolli ei tõsteta samale tasemele, kui ta minu lapsepõlves oli, kui me õpetajaid tõsiselt ei austa ja neisse riigina ei panusta, siis me ei hooli oma tulevikust.

Välisinvesteeringuid tuuakse Norrasse hea meelega ja seda just sel põhjusel, et hindade osas on Norra samuti stabiilne ja kindel. Norra on maailma kõige suurema rahalise reserviga riik. Samas on maksusüsteem ettevõtjate suhtes karm. Norras kehtib varanduse maks – kui teenid palju, pead rohkem ka makse maksma. Kui sul on ettevõttes kangaspuud või kaarhalli taga traktor, loetakse see maksustatavaks varanduseks. Uus valitsus soovib makse pehmendada – eks ole näha, kui palju. Tihti peab ettevõtte nende maksude tasumiseks laenu võtma või vajalikku töökapitali välja võtma.

Eraettevõtlust on palju, aga mitte pereettevõtteid. Viimasel ajal on Norras tekkinud palu väikesi õllepruulikodasid. Olen kuulnud, et Eestis võib sama trendi täheldada – seega käivad kaks riiki mingites aspektides justkui sarnaseid teid pidi. See tuleneb aga mitmest asjaolust – noored mehed huvitavad olnust, retrost, vanaisade kultuurist. Ja tulemuseks on stiilsed kaubad, stiilsed tegijad ning toote, elustiili ja isegi ettevõtjate välimuse ühtlane ning ehe imago.

* ÄRISEMINARI KORRALDASID ÜHISTÖÖNA EESTI ETTEVÕTLUSE ARENDAMISE SIHTASUTUS, EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA JA DNB NING INNOVASJON NORGE.

Meie visiidi üheks positiivseks tulemuseks oli ka see, et Eesti ettevõtted said end Norra turule grupina näidata. Nii on võita palju rohkem. Eesti puitmajade ehitajad ning IT-sektor viisid läbi oma allseminarid – selliseid asju mäletatakse Norras ka hiljem. Kui üks Norra erialainimene on kulutanud terve oma tööpäeva ühe Eesti ettevõtete sektori seminarile, siis ta tulevikus sealt tulevatele kirjadele nii lihtsalt vastamata ei jäta. Kui on huvitav, tehtud on korralik ja sisukas ettevalmistus, siis seda hinnatakse väga.

NORRAS ON MESSID VÄGA POPULAARSED, KUIDAS NENDEKS VALMISTUDA?

Enne messi tehakse suur eeltöö. Messid on mõeldud kohtumisteks nende kontaktidega, kellega oled eelnevalt läbirääkimisi pidanud. Mess on ärikohtumiseks raami loomine, kus saad oma tooteid hästi tutvustada. Ei ole mõtet loota, et saad ühel tavalisel rahvalikul ja kõikidele avatud messil näiteks erinevate sisseostjatega kohtuda. Nemad töötavad põhiliselt kontoris ning oma suhtlusringkonnas. Mess on pidupäev. Viljade lõikamine. Esietendus.

MIS TEEB EKSPORDINÕUNIKUST HEA NÕUANDJA?

Kõige olulisem on see, et pead seda riiki,

kus tegutsed, väga hästi tundma. Ainult nii saad olla nõuandjaks ja soovitajaks teistele. Pead oskama väga hästi kohalikku keelt, norrakatele on see väga oluline.

Kogemus ja aeg. Alguses on ju kõige keerulisem – uued suhted tuleb alles luua. Ära proovida paljud kanalid ja koputada paljudele ustele, et leida, kes on koostöövalmis ja kes mitte. Saada aru, millised on inimeste töötraditsioonid. Kuna peame liikuma kõikides sektorites, siis on igas omad ristteed ja kogunemisplatsid.

Võimalused tulevad ikka inimestega väljaspool kontorit kohtudes. Kui neile tundub, et sa saad hakkama nende soovidega ja probleemidega, siis nad räägivad sulle, mis need on.

Oma tugevuseks pean seda, et oskan mõtteid osapooltele visuaalselt esitada. See aitab mul luua Eestist ja ettevõtetest huvitavad profiilid.

KUI PALJU NORRA JA EESTI ÜKSTEISEST ERINEVAD?

Norra on stabiilne riik, ametiühingud on siin väga tugevad. Augustis oli Norras 102 000 töötut, mis moodustab 3,7% tööealisest elanikkonnast. Töötas 2,63 milj inimest, mis moodustab 68,4% elanikkonnast.

Norra koolisüsteem tekitab lastevanemates muret, see on liiga pehme ning õpi-

Intervjueris

MAARJA LOORENTS
Kommunikatsioonijuht

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

SEMINAR „AKTUAALSED MAKSUMUUDATUSED”

Aeg: kolmapäev, 26. november kell 10.00-16.00

Koht: Kaubanduskoda (Toom-Kooli 17, Tallinn)

Hind: Kaubanduskoja liikmetele 65 eurot, mitteliikmetele 130 eurot*

Seminaril räägitakse, millised on nõuded ja kord üle 1000euroste tehingute deklareerimisel ning milles seisnevad muudatused ettevõtete käsutuses olevate sõiduautode käibemaksu arvestamisel ning sõiduautode kasutusega seotud maksuprobleemid nagu erisoodustuse, sõiduauto hüvitus, sõiduarvestuse pidamine. Kuivõrd alates 1.01.2015 muutub oluliselt elektrooniliste teenuste käibemaksuga maksustamine, siis käsitletakse sellega seotud keerulisi probleeme.

Käsitletavat teemad:

- Käibedeklaratsiooni lisas kajastatavad ostu- ja müügittehingud ja andmed.
- Nõuded arvetele.
- Ülvaade 2014. ja 2015. a tulu- ja käibemaksu muudatustest.
- Sõiduauto kasutamisel erisoodustuse tekkimise tingimused.
- Sõiduauto soetusel sisendkäibemaksu mahaarvamise uus piirang ja millal piirangut ei rakendata.
- Sõiduauto hüvitise maksamise uued tingimused ja muudatused.
- Sõiduauto ja teiste transpordivahendite kasutamisega seotud maksud.
- Mis on elektroonilised teenused.
- Kus on elektroonilise teenuse käibe tekkimise koht.
- Kuidas määrata kindlaks elektroonilise teenuse tarbija asukohta.
- Tehingute tõendamise probleemid.
- Kohtupraktika eeltoodud küsimustes.

Seminarilektor on tunnustatud koolitaja, maksukonsultant ja vannutatud audiitor **Tõnis Jakob**.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Kati Krass

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Tel: 443 0989
E-post: kati@koda.ee

* LISANDUB KÄIBEMAKS. HIND SISALDAB KOHVIPAUSI, LÕUNAT JA JAOTUSMATERIALE.

SEMINAR „KUIDAS KAITSTA ENNAST MAKSUHALDURI EEST?”

Aeg: neljapäev, 11. detsember kell 11.00 – 15.30

Koht: Kaubanduskoda (Toom-Kooli 17, Tallinn)

Hind: Kaubanduskoja liikmetele 50 eurot, mitteliikmetele 80 eurot*

Kõik maksumaksjad võivad ühel päeval avastada, et nad on tõmmatud pahaaimamatult maksuhalduri menetluste keerisesse. Kuigi igale maksumaksjale meeldib mõelda, et ta on läbinisti aus ja riigile palju maksu maksnud ning kolmandate isikute toimepandud rikkumised teda ei puuduta, esineb praktikas sageli juhtumeid, kus selline arusaam ei toimi.

Seminarile eesmärk on selgitada kohtupraktika valguses olulisemaid riske, mis võivad tuua kaasa maksukohustuse. Arutlusel on ka olukorrad, kus on ilmne, et kuigi maksud on jätnud tasumata tehingupartner, peab maksuhaldur vastutavaks

just teid. Seminaril vaadeldakse, kes ja millises ulatuses maksuhalduri ees ikkagi vastutab. Samuti selgitatakse, missugused on isikute õigused erinevates menetlustes ja kuidas saab oma huve kaitsta võimalikult tulemuslikult.

Teemad:

- Mida tuleb teha, kui maksuamet on ukse taga?
- Mis on maksuvaidluse suurimad vead ja kuidas neid vältida?

Seminarilektorid on tunnustatud maksuõiguse eksperdid, vandeadvokaadid **Helmut Pikmets** ja **Dmitri Teplõhh** advokaadibüroost VARUL.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Toomas Hansson

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Tel: 744 2196
E-post: toomas@koda.ee

* LISANDUB KÄIBEMAKS. HIND SISALDAB KOHVIPAUSI, LÕUNAT JA JAOTUSMATERIALE.

Ekspordi Akadeemia läheb külla!

Kaubanduskoja Ekspordi Akadeemia on alustanud uue sarjaga, mille raames külastatakse ekspordivaid väikeettevõtteid või ekspordiga seotud organisatsioone.

Tule külasta Sinagi! Mõtteid ja julgust saab see, kes alles ekspordi peale on mõtlemas, kui ka see, kes on juba esimesi samme astunud. Lisaks saadud kasulikule infole, saad laiendada suhtlusvõrgustikku üritusel osalejate näol.

Neljapäeval 22. jaanuaril lähme külla KredExisse.

KredEx on finantsasutus, mis aitab Eesti ettevõtetel kiiremini areneda ja turvaliselt välisriikidele laieneda pakkudes laene, riskikapitali, krediidikindlustust ja riigi garantiiga tagatist. Lisaks aitab KredEx Eesti elanikel parandada elamistingimusi, pakkudes kodu soetamiseks riigi garantiiga laenu tagatist ning energiatõ-

hususele suunatud lahenduste teostamiseks laenu, tagatist ja toetusi.

SA KredEx'i ettevõtlusdivisjoni juht **Lehar Kütt** ja AS KredEx Krediidikindlustuse juhatuse esimees **Meelis Tambla** tutvustavad ekspordivale ettevõttele suunatud finants- ja kindlustuslahendusi. Juttu tuleb uuematest

Osavõtutasu on Kaubanduskoja liikmetele 20 eurot, mitteliikmetele 40 eurot. Hindadele lisandub käibemaks. Hinnad sisaldavad kohvipausi.

KREDEX

Vajalik eelnev registreerimine. Registreeru siin:

www.koda.ee/ekspordi-akadeemia-kulas-kredex

praktilistest näidetest ekspordivate ettevõtete rahastamis- ja laenukäendus, stardilaen, kapitalilaen, ekspordilaen, tehnoloogialaen ja krediidikindlustus. Vaata meid, mida on õppida teiste ettevõtete kogemustest.

Külustus algab kell 15.00 ning kestab orienteeruvalt 2 tundi.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

Lisainfo:

Toomas Hansson
E-post: toomas.hansson@koda.ee
Tel: 744 2196

**EKSPORDI
AKADEEMIA**

MESSID SAKSAMAAL

Deutsch-Baltische Handelskammer
in Estland, Lettland, Litauen
Saksa-Balti Kaubanduskoda
Eestis, Lätis, Leedus

Valve World Expo	Rahvusvaheline tööstusventiilide erialamess koos kongressiga	Düsseldorf	02.–04.12.2014
Internationale Grüne Woche	Rahvusvaheline toiduainetööstuse, põllumajanduse ja aianduse mess	Berliin	16.–25.01.2015
DOMOTEX	Vaipade ja põrandakatete maailmamess	Hannover	17.–20.01.2015
Boot Düsseldorf	Rahvusvaheline paadimess	Düsseldorf	17.–25.01.2015
BAU	Maailmamess: Arhitektuur, ehitusmaterjalid ja -süsteemid	München	19.–24.01.2015
imm cologne	Maailma juhtivaim rahvusvaheline sisustuse ja mööbli mess	Köln	19.–25.01.2015
Spielwarenmesse	Rahvusvaheline maailma suurim mänguasjade mess	Nürnberg	28.01.–02.02.2015
ISM	Rahvusvaheline maiustuste ja kondiitritoote mess	Köln	01.–04.02.2015
Fruit Logistica	Rahvusvaheline värskete puu- ja juurviljade kaubandusmess	Berliin	04.–06.02.2015
GDS	Rahvusvaheline jalatsite ja aksessuaaride mess	Düsseldorf	04.–06.02.2015
REISEN HAMBURG	Rahvusvaheline turismimess: puhkus, vagunelamud, välitegevused ja jalgrattasport	Hamburg	04.–08.02.2015
ISPO MUNICH	Sportiaritiklid ja spordimood	München	05.–08.02.2015
ITB Berlin	Rahvusvaheline turismimess	Berliin	04.–08.03.2015
INTERNORGA	Rahvusvaheline hotellinduse, gastronoomia, pagaritööstuse ja kondiitritoote mess	Hamburg	13.–18.03.2015
CEBIT	Infotehnoloogia, telekommunikatsiooni ja tarkvara teenuste mess	Hannover	16.–20.03.2015
HANNOVER MESSE	Maailma juhtiv tööstusmess	Hannover	13.–17.04.2015
LIGNA	Puidu- ja metsamajanduse maailmamess	Hannover	11.–15.05.2015

Messid Berliinis
Kontakt: **Maida Insler**
tel: 6276 942
e-post: berlin.ee@ahk-balt.org

Messid Düsseldorfis
Spielwarenmesse Nürnbergis
Kontakt: **Mari-Ann Rebane**
tel: 6276 947
e-post: duesseldorf.ee@ahk-balt.org
e-post: spielwarenmesse.ee@ahk-balt.org

Messid Hamburgis
Kontakt: **Mari-Liis Sikamägi**
tel: 6276 951
e-post: hamburg.ee@ahk-balt.org

Messid Hannoveris
Kontakt: **Triin Lend**
tel: 6276 944
e-post: hannover.ee@ahk-balt.org

Messid Kölnis
Messid Münchenis
Kontakt: **Elo Saari**
tel: 6276 946
e-post: koelnmesse.ee@ahk-balt.org
e-post: muenchen.ee@ahk-balt.org

www.ahk-balt.org

EESTI
ARENGUKOOSTÖÖ

11 DETSEMBER

Välisministeeriumis
(Islandi väljak 1, Tallinn)

FOTO: JAA

AAFRIKA FOORUM

Aafrika manner on siiani äritegemise mõttes Eesti ettevõtjatele suhteliselt tundmatu olnud. Samas, kuivõrd statistika näitab, et **välisinvesteeringud on Aafrika suunal üle maailma kasvamas** ja ka Aafrika tarbija on nii mõneski riigis muutunud jõukamaks, on meie arvates igati õigustatud küsimused: **Kas ka Eesti ettevõtjatel võiks selles piirkonnas edulootust olla? Millistes valdkondades ja millistes riikides võiks edu saavutada?**

Neile ja paljudele teistele küsimustele otsimegi vastuseid Aafrika foorumil.

Päeva jooksul:

- » anname ülevaate Aafrika kui sihturu olemusest ja kultuurilisest, poliitilisest ja majanduslikust taustast, millega seal tegutsedes arvestama peab.
- » räägime Aafrikaga seotud riskidest ja sellest, kuidas neid arvestades edukas olla.
- » jagame erinevaid kogemusi erinevate Aafrika riikidega seoses.
- » arutleme Eesti ettevõtjate võimaluste üle Aafrikas, sh võimaliku koostöö üle Eesti ja Soome ettevõtjate vahel.

Foorumil võtavad sõna mitmed **pikaajaliselt Aafrika riikides tegutsenud eksperdid** nii Eestist kui Soomest, nende hulgas näiteks pr **Kadri Humal-Ayal**, Eesti aukonsul Keenias, hr **Arvu Mägi** AS Amholdist, kes on mitmeid aastaid arendanud ja juhtinud ehitusprojekte Ugandas, Tansaania, Rwandas ja Lõuna-Sudaanis, pr **Riina Kuusik-Rajasaar**, kes veab MTÜ Mondo toetusprogramme Ghanas, Keenias, Ugandas ja Afganistanis, hr **Tamás Nador** Aafrikale keskenduvast Soome konsultatsioonifirmast Occasio Oy ja paljud teised.

Foorumile on kutsutud ka Eestit katvad **Aafrika riikide saatkonnad**, kelle käest on foorumil võimalik konkreetsete riikide kohta täpsemat infot küsida.

Aafrika foorum toimub arengukoostöö projekti raames.
Projekti rahastab Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.

Osalemine on eelregistreerunutele tasuta.

Registreeru ja vaata täpsemat kava:
www.koda.ee/aafrika-foorum

LISAINFO:

Jana Silaškova
Arengukoostöö projekti juht
Tel: 604 0083
E-post: jana@koda.ee

UUED LIIKMED

HARJUMAA JA TALLINN

BFP GROUP OÜ		Puugraanulite ja briketi vahendamine. Pelletitehaste nõustamine.
KAILAS OÜ	www.kailas-ou.com	Muude üld- ja eriotstarbeliste masinate ja seadmete hulgitööd.
LIIKUMISE ENERGIA OÜ		Jäätmete ja jääkide hulgitööd. Taara ja pakendite kokkuost. Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus. Vanaraua vahendamine.

IDA-VIRUMAA

FERDMASTER OÜ	www.ferdmaster.ee	Ehituse peatöövõtu ja ehitusteenuste pakkumine. Projekteerimine. Betoonitööde, katusetööde, fassaaditööde ja lammutustööde teostamine. Kaeve- ja pinnasetööde teostamine. Transporditeenused.
---------------	-------------------	---

LÄÄNEMAA

KOPEIKA OÜ		Kalade, vähilaadsete ja kalatoodete hulgitööd.
LÄÄNE TEED OÜ		Teede ja kiirteede ehitus.

JUUBILARID

Õnnitleme ettevõtte juubeli puhul!

70

A. LE COQ AS
liige alates 1925

25

**SAINT-GOBAIN GLASS
ESTONIA SE AS**
liige alates 1999

20

ARHIIVIKORRASTAJA OÜ
liige alates 1997
REVALA OÜ
liige alates 1990
TRAAGELDAJA OÜ
liige alates 2008
NORMA AS
liige alates 1925

15

AUDIT PARTNER OÜ
liige alates 2013
LIVIKO AS
liige alates 1925
**MARITIME TRANSPORT
& AGENCIES OÜ**
liige alates 2005
TSCHUDI LOGISTICS AS
liige alates 2001

10

AD REM TÖLKEBÜROO OÜ
liige alates 2006

5

AUTOSISUSTUS OÜ
liige alates 2013
IN PROJECT OÜ
liige alates 2011
LAS KALLAB OÜ
liige alates 2014
NEFAB PACKAGING OÜ
liige alates 2002
STAGECRAFT OÜ
liige alates 2012
VEDU EST GRUPP OÜ
liige alates 2010

estravel

Ärireisid

kiirelt ja soodsalt
Estraveli ärikliendi
e-poest

FOTO FINNAIR

Ärikliendi e-poest leiad laia valiku soodsaid lennupileteid, hotelle ja autorendi võimalusi üle maailma.

Estraveli kliendina saad 24 h tasuta reisiabi telefonil 6 266 266.

Loe lähemalt www.estravel.ee/ariklient
või kirjuta ariklientuur@estravel.ee

Mustmiljon täidetud reisiunistust